

Прогнаници у "Олуји" огорчени су одбраном хрватског генерала Младена Маркача која у жалби на пресуду од 18 година затвора наводи да Срби нису протерани, већ су због сиротиње напустили вековна огњишта.

На вест о српском „самопротеривању“, Саво Штрбац, директор "Веритаса", који је ових дана гост у Сиднеју, одмахује руком и каже да ова теза није изнесена први пут, али и да више "не пије воде".

- Оног часа када је Хашки трибунал закључио да је у Хрватској био на делу удружени злочиначки подухват, свака таква "одбрана" више не може добити подршку - уверен је Штрбац.

Током своје посете и разговора које води са овдашњим Србима, Штрбац настоји да објасни далекосежност ове пресуде и предлаже начине како она треба да буде искоришћена као подлога за одбрану одузетих права. Он је, наиме, прилично уверен да ће квалификација "удружени злочиначки подухват" бити и правоснажно потврђена.

- Та пресуда биће правоснажна за годину и по дана, максимално две и сигурно ће бити потврђена баш у делу који се односи на удружени злочиначки подухват - каже Штрбац. - Нема нити један промил шансе да буде другачије. Можда ће овој двојици генерала (Маркач и Готовина)), смањити казне, што није више битно, што се мене тиче могу да их и ослободе, само нека остане удружени злочиначки подухват.

Саво Штрбац објашњава да та правна синтагма "пружа нама неслућене могућности".

- Једно се мора знати. Сама пресуда не нуди нам готова решења. Ако, наиме, ми Срби Крајишници уз помоћ осталих Срба и неких пријатеља из света направимо један добар програм, који би требало да прати и одговарајући фонд са средствима, онда бисмо могли брже и лакше да повратимо и лична и имовинска права и остваримо оно што нам је ускраћено, као што су пензије после рата. Ми имамо 50.000 пензионера обесправљених. Али, ако се ми не сложимо и не удружимо, ова пресуда може да прође поред нас као мртво слово на папиру. Ако се не ослоне на ту хашку пресуду, она ће за Србе остати само као морална сатисфакција - наводи Штрбац.

- Остаће само да су се тог момента Срби у свету лепо осетили: ево неке правде најзад и за нас. Ја сам разговарао тих дана са Србима у свету, доживели су сатисфакцију након 20 година.

Примећујемо да задовољство није било опште - добар део њих је, према анкети "Вести", изражавао бојазан да овим стиже нова одмазда.

- Тачно, није било еуфорије. Али, једна акција која би се сада водила на основу те пресуде баш би помогла да ствари крену бољим током.

Пресудом од 15. априла, Судско веће Хашког суда је генералима Маркачу и Анти Готовини изрекло затворске казне у трајању од 18, односно 24 године. Они су осуђени за злочине над српским цивилима за време и након "Олује". Тада је наведено да су били учесници удруженог злочиначког подухвата у коме одговорност сnose Фрањо Туђман и остали из хрватског политичког и војног врха.

Двојица генерала имала су рок до прошле недеље да поднесу жалбе. У жалби Младена Маркача наведено је да је Судско веће погрешно протумачило стенограме са састанка Туђмана са војним и политичким руководиоцима уочи "Олује" и на основу тога донело погрешан закључак да су осмислили удружени злочиначки подухват с циљем да се Срби из Хрватске трајно уклоне.

Одбрана Младена Маркача тврди да су Срби отишли, не због гранатирања већ спонтано, због лоших животних услова, сиромаштва, антихрватске пропаганде њихових лидера и напетости у региону. Такође, како се тврди и због тога што је "Југославија

хтела да с њима поправи властиту етничку слику".

- Био сам позван у Милвоки и Чикаго. Срби Крајишници тамо основали су "Српски крајишки сабор". Они имају циљеве. А то су, да се не заборави ко смо шта и одакле смо, ни традицију, ни културу, ни наша имања, ни било шта из историје наше. Они су направили свој статут и пре ове пресуде. И звали су ме да им будем гост на оснивању. Ја сам рекао: "Само после пресуде 15. априла". Ја сам ваљда био једини Србин који је очекивао и веровао да ће она бити осуђујућа и да ће бити удружени злочиначки подухват. И кад је пресуда изречена, ја сам им казао да долазим. Јер, оно што су они замислили и записали у својим актима слаже се потпуно са мојом концепцијом о томе шта бисмо требали да радимо у будућности. Та идеја из Америке треба да се прошири на све Србе, и у Србији, и у Аустралији, и у Хрватској, тамо где су остали. Да се прихвати тај статут. Али, и то ће остати слово на папиру само ако се на основу тога не покрене акција.

(Вести)